

ФРАНК ТИЛИЕ

ИМАЛО ЕДНО ВРЕМЕ

ДВА ПЪТИ

enthusiaст

МРАЧЕН КАТО ФИЛМ НА ХИЧКОК И БРУТАЛЕН
КАТО „МЪЛЧАНИЕТО НА АГНЕТАТА“

ФРАНК ТИЛИЕ

ИМАЛО
ЕДНО ВРЕМЕ

ДВА ПЪТИ

Превод от френски
Иван Баталов

enthusiast
София, 2021

Franck Thilliez
Il était deux fois

Copyright © 2020, Fleuve Editions, département d'Univers Poche

Франк Тиле
Имало едно време... два пъти

© Иван Баталов, превод, 2021

© Ивайла Пеева, оформление на корицата, 2021

© Enthusiast – запазена марка на „Алто комуникейшънс енд пъблишинг“ ООД, 2021

ISBN 978-619-164-431-5

„Онова, което възприемате като мои творби, е всъщност само моят отпадъчен материал, душевна кир, от която един нормален човек би се отвърнал.“

Антонен Арто

„Навсякъде и във всичко целта е най-важна.“

Аристотел

1

Хотел „Фалез“ се гушеше там, където голината на Арв се стеснява в скалиста фуния, на три километра източно от Сагас. Заг сградата с 46 стаи за гости се издигаше 110-метрова варовикова скала, която дори наред лятото оставаше три четвърти на сянка, закрита от бегна растителност и заг щита на сиво-белите върхари на Са-войските Алпи. Тук цареше вечен студ, а сега, в началото на април 2008 г., пролетта закъсняваше и от заснежените върхове се спускаха мразовити въздушни потоци.

Наближаваше 23.30 ч., когато лейтенант Габриел Москато се приближи до рецепцията, която изглеждаше старомодна със стените си, облепени с вежди кафяви тапети. Порцелановите религиозни статуетки, наредени по лавиците, ѝ придаваха вид на стар хан с лоша репутация. Жандармеристът познаваше собственика на двузвездния хотел: две последователни години Ромюалд Таншон осигуряваше сезонна работа на гъщера му и я беше назначил като стажантка.

Двамата мъже се ръкуваха. Беше минало доста време, от- както шефът на хотела не беше срещал Габриел Москато. Облечен с тъмносиньото си яке с вдигната до ушите яка, внушителният – висок почти метър и деветдесет – лейте-нант от жандармерията Москато изглеждаше състарен с десет години. Откога ли не беше спал?

– Съжалявам за гъщера ви – каза Ромюалд Таншон. – От все сърце се надявам да я намерите.

На Габриел Москато му се налагаше да търпи подобни приказки вече цял месец в Сагас – този тигел, побрал тринадесет хиляди жители, сякаш вкопан сред планините от чука на неизвестен ковач. На всяко къоше, във всяко магазинче, където стъпваше кракът му. Дотегнало му беше от това, но се насили да кимне учтиво с глава. В крайна сметка събеседниците му просто искаха да покажат съчувствие.

– Обикалям хотелите около Сагас, които приемат случайни гости. Искам от собствениците да ми предадат списъка с настанени клиенти около датата, когато изчезна гъщеря ми. Ако ми откажат – а това мога да го разбера, ги привиквам в полицейското управление, което налага много формалности и усложнява нещата. Иначе всичко става на място, кротко, и никой не е оцетен.

Ромюалд Таншон бръкна в чекмедже зад плота и извади една панка.

– Да зарежем поверителността. Ако мога да бъда полезен...

Той я сложи пред Габриел и почука по клавиатурата на компютъра си.

– Може да сме 2008 година, но аз още не съм минал сто процента в електронен вариант. Продължавам да вписвам резервациите в един старовремски регистър. Тук е отбелязано всичко: фамилия, име, дата на пристигане и на отпътуване, начин на плащане.

Той откачи един от малкото ключове, които висяха на стената. Повечето от пришълците, отседнали в Сагас, посещаваха затворниците в центъра за лишаване от свобода в периферията на града, където над две хиляди клетници гниеа в ужасни условия. Туризм тук беше непозната дума. Вместо ски курорти разполагаха със затвор, болница, първоинстанционен съд и жангармерийска бригада.

– Ще бъда на рецепцията до полунощ – добави Таншон. – Може да се настаните в двайсет и девета стая, останете колкото ви е необходимо. Когато тръгвате, ако не съм тук, пуснете ключа в кошничката и оставете регистъра на плота.

– Благодаря, Ромюалд.

Устните на собственика се свиха тревожно под големия му черен мустак с тук-там сивеещи костъмчета. С настъпването на четридесетте никої не е пощаден.

- Това е най-малкото, което мога да направя. Жули ми е скъпа. Такива неща не бива никога да се случват. Хванете мръсника, който го е сторил.

Той посочи с палец назад към една врата.

- Ако ви потрябвам, позвънете.

Габриел изкачи стъпалата до втория етаж. Миришеше на лакирано дърво, както и на влага. Да преспи на подобно място би докарало депресия дори на експерт по позитивна психология. Прозорецът на двайсет и девета стая гледаше към скалите - те бяха само на двайсетина метра разстояние. Габриел напразно вдигаше очи, нито една звезда не проблясваше. Стоеше пред непроницаема стена от мрак, зад която до него достигаха писъците на гъщера му.

Трийсет и два адски дни и все още нищо. През онзи следобед, преди месец, Жули не се прибра както обикновено. Бяха открили байка ѝ сутринта на 9 март, ден след като беше изчезнала, край гъстата гора от лиственици, устремена към върховете. Три пъти седмично Жули тренираше по склоновете, готвейки се за състезанието, предвидено за юли в Шамони. Според експертите седемнайсетгодишната девойка беше натиснала рязко спирачки на петдесетина метра от един паркинг с чакълена настилка, на баура между Сагас и Албион. Колелото ѝ беше подпряно до едно дърво, където свършваше спирачният път.

Полицейските кучета от специализираната бригада за издирване бяха загубили следата ѝ при паркинга. Какво толкова, тя беше само гъщера на жангармерист и на приходяща медицинска сестра. Една хлапачка от планината, влюбена в шахмата, в природата и в киното, която не изпускаше от ръце своя фотоапарат и дигиталната камера. Хеликоптери и десетки пеши полицаи бяха прегледали зорко гората, стръмните склонове, платата. Водолази бяха претърсили коритото на реката, бяха тършували сред потънали прег-

мети, коренища, стволоче, жезеза, където можеше да попадне носено от водата тяло.

Освен издирването на терен една специализирана група от шестима жандармеристи, включваща Габриел, разпитваше приятелите на Жули и нейните съученици от 12 клас. Пресъздаваше се поредността на събитията, събираха се записи от видеокамери, анализираха се ред по ред телефонни разпечатки. През свободното си време вечер – когато останалите се прибираха при семействата си – Габриел сам обикаляше хосписите, къщите за гости, хотелите. Той привикваше управителите или събираше пълните списъци с имена, които преписваше в своето тефтерче. Похитителят – ако въобще имаше такъв, може би беше някой местен жител – от гората или от алпийските пасища. Но можеше да бъде и някой пътник, възползвал се от ситуацията. Някоя следа не биваше да се подценява.

Стая номер 29 предлагаше спартански условия. Стол, но не и маса, стационарен телефон, избелели пергета, мизерна баня с тоалетна и душ в помещението. Без телевизизор, но за сметка на това с малък хладилник, богато зареден с алкохол.

Жули беше приготвяла закуските в същия този хотел, бе чистила този стар мокет. Габриел си я представи как събира закуп чаршафи и кърпи. Не е най-добрата работа на света, но тя си спечели джобни пари, за да си купи цифрова камера. Същата въпрочем беше добавена като доказателство към досието две седмици по-рано: Габриел не успя да се добере до картата памет, която вече не бе в апарата. Това вероятно не беше особено важно, защото картата може да е била загубена или изхвърлена, ако е била повредена. При все това нея я нямаше, което трябваше да се отбележи. А при случаите с изчезнали хора и най-малката аномалия трябваше да се разтълкува. Всяка хипотеза водеше до друга, поглъщайки време, средства и човешки ресурси.

Габриел Москато дръпна завесите, седна на леглото, смъкна кубинките си, въздъхвайки с облекчение. Малкият пръст на десния му крак беше прокървял след обиколката му из Са-

гас. От мобилния си телефон той изпрати есемес до жена си, за да я предупреди, че ще закъсне. Тя надали щеше да го прочете, защото беше замаяна от антигенпресантите.

Погледна с желание към минибара, обаче прецени, че е по-добре да не пие тази вечер. Почувства се изтощен, затова притисна с палци очите си, после отвори регистъра на страницата от 5 март – три дни преди случката. Той грижливо отбеляза всяко лице, вписано в регистъра през следващите седемдесет и два часа. По-късно щеше да прекара всяко име през ситото на полицейските досиета и щеше да се обади на притежателя му, ако се налага. Труд мравешки, неблагоприятен, но избор нямаше.

– Ще те намеря, Жули. Кълна ти се, ще те намеря.

Къде беше гъщера му? Защо това рязко спиране на склона, на петдесет метра от паркинга? Срещнала е някой познат? Дали не бяха хвърлили трупа ѝ с прикрепени тежести в някое езеро? Или я гържаха в някое вонящо подземие на стотици километри оттук? Габриел беше запознат с главозамайващите статистики за похищенията. А този убиец, времето, пречупва волята и попарва надеждите даже и у най-корабите хора. С месеците, с годините гъщера му може би щеше да се превърне в едно име, прокътнтяло веднъж сред планините.

След като изписа три страници, умората си каза гумата. Опитва се да устои, но напразно, и се изпъна върху кувертлората. После заплака, както почти всяка вечер – понякога притиснал се до жена си, а друг път – свит в някой ъгъл.

Мислим ли по същия начин за детето си, когато то е до нас? Обичаме ли го също толкова, колкото ако ни липсва? Габриел не знаеше, предишният му живот беше безвъзвратно изчезнал. А бъдещият щеше да бъде само мъка. Каквото и да постигне издирването, техният живот щеше да бъде отсега нататък различен, смазан, удавен в потоците проляти сълзи. Той затвори очи, потънал в тъгата на последните дни.

Отвори ги, пробуден от някакъв глух шум. Нещо се беше блъснало в стъклото на прозореца.

Габриел се изправи, залитайки, главата му се въртеше. Дотътри се до един открит френски прозорец. Какво ли му се случваше? Той го прекрачи, без да мисли – противно на всякаква логика беше на втория етаж да има външна врата – и се оказа върху асфалта на нивото на паркинга зад хотела.

Изведнъж лявото му рамо бе пронизано от остра болка. Птицата, която се беше блъснала в него, тупна в краката му с полуотворена жълта човка. Габриел нямаше обяснение за онова, което виждаха очите му. Друга птица беше паднала по-далеч, окаяна купчина пера.

Жестоки удари изневиделица забарабаниха по ламарината на колите, по керемидите на покрива. Загърнати в халати хора изскачаха от стаите и вдигаха съннените си лица към небето. Черни плътни ракети изникваха от мрака с десетки и се разбиваха с шума на разкъсана плът. Габриел остъпи назад да се подслони в стаята си, докато съседът му по нижамата крещеше в ушите му: „Видяхте ли какво става? Видяхте ли? Това е апокалипсис!“

Да, Габриел беше видял. Разбира се, че беше видял всичко. Валяха мъртви птици.

Франк Тилие
Имало едно време... два пъти

Превод *Иван Баталов*
Редактор *Мария Чунчева*
Оформление на корицата *Ивайла Пеева*
Коректор *Цвета Нинкова*
Предпечат *Ивайла Пеева*

Френска. Първо издание.
Формат 60 x 90/16
Печатни коли 28
ISBN 978-619-164-431-5

Издава

enthusiast

Запазена марка
на „Алто комуникейшънс енд пбблишинг“ ООД

София, ул. „Кракра“ №20
тел. 02/ 943 87 16
e-mail: office@enthusiast.bg

Книгите на „Ентусиаст“ може да закупите
от www.enthusiast.bg

Печат АЛИАНС ПРИНТ

Седемнайсетгодишната Жули изчезва през 2008 г., оставяйки една-единствена следа – велосипеда си, облезнат на гърво в гората. Това нещастие разтърсва Сагас, малко градче в планината, и смазва психически бащата на момичето – лейтенанта от жандармерията Габриел Москато, който започва разследване колкото безнадеждно, толкова и загълбочено и напрезнато.

В стремежа си да разбере какво се е случило с дъщеря му, един ден той се завръща в Сагас и се озовава в хотел „Фалез“, където Жули е работила лятото, преди да изчезне. Собственикът му дава достъп до регистъра на гостите и го настанява в стая 29 на втория етаж. Изтощен, Москато заспива и се буди посред нощ от силен шум – нещо се блъска в прозорците. Навън ваяят мъртви птици. Но това не е единственият странен факт. Габриел се оказва в стая 7 на партера на хотела. Объркан, той отива на рецепцията да изясни случилото се и там научава, че годината е 2020-а и са минали 12 години от изчезването на дъщеря му. Години, от които той няма никакъв спомен...

Мрачна и потискаща атмосфера, тайно общество с ужасяващи практики, провокиращи персонажи и разследване, което ще ви отведе до най-тъмните кътчета на човешкото съзнание – Франк Тилие се нарежда сред безспорните майстори на криминалния роман.

„Виртуозно изпълнение, в което ще загубите всякакъв ориентир.“

Сандрин Байо, Le Parisien

„Интригуваща история, която за пореден път доказва уменията на Тилие да ни държи в напрежение. Истинско изкуство!“

Бернар Лейо, RTL

www.entusiast.bg

9 786191 644315

Цена 20 лв.